

4/2005

KNIŽNÍ ZNAČKA

SPOLEK SBĚRATELŮ A PŘÁTEL EXLIBRIS

VÁNOČNÍ HVĚZDA

Klanění králů. Viktor Chrenko, X3, 2001

věhlasných fresek Piera della Francesca.

Plzeňský františkánský kostel Nanebevzetí Panny Marie vlastní betlém monumentálních rozměrů s postavami v životní velikosti. Klášteru ho věnovali donátoři, manželé Liškovi, kteří tu dlouhá léta sedávali ve své lavici. Pana Jakuba Lišku zvětšili tyrolští betlemáři jako pastýře, zatímco jeho choť nese nádobu s olejem. Oba jsou rovněž zpodobněni před svou hrobkou v rohu boleveckého hřbitova, která je nedaleko hrobu rodičů kardinála Berana. Pan Liška tu představuje klečícího žebráka a sv. Martin na vzpínajícím se koni má podobu jeho manželky. Misál a kan-

Něžná lež, řečená lžička, užívaná v malých dávkách nám neuškodí. Chceme jí dokonce věřit víc než kamenné pravdě. Je taková zbožná, „pia fraus“, klubíčko, jež se zamotalo a zakutálelo do křivoláckých uliček ústního podání, nikdo ho už nerozmotá.

Jak to vlastně bylo? Svědectví pastýřů zavál hlas zvonů, magické světélko v dálce, k němuž míří Betlémská hvězda, se tetelí zimou. Jímavý příběh, který si vyprávějí nejen křesťané, ale i civilizace mnohem starší. Tradice přisoudila „jesličky“ sv. Františkovi. Bylo, nebylo? Mario de Filippis, jenž vydal knižní značku se sv. Fran-tiškem z Assisi a jesličkami v mém podání, tomu věří už proto, že má v Arezzu „Bucca di San Francesco“ nedaleko

cionál v jejich kostelní lavici připomínal ještě dlouho po jejich smrti místo meditací těchto pokorných donátorů.

Záložky ze svatých obrázků v liturgických knihách bývaly knižními značkami farníků, sestrami dnešních exlibris. V záplavě kýčovité sorely se později začínala objevovat dílka P. Dillingera, K. Svolinského, B. Štorma, M. Troupa a Z. M. Zengera, která svébytně navazovala na vznešenost gotické linie a rozvíjela ji po svém. Bývala označována jako „katolická moderna“.

V roce 1948 jsem poznal v kroměřížské Koleji sv. Antonína jednoho z mladých františkánských kněží, kteří byli vysvěceni v Lovani v Belgii, P. Řehoře Marečka. Citlivě vytvářel záložky a exlibris jako písmařské šperky. Rozvíjel půvab unciál v osobitém pojetí a ctil editora Josefa Floriána ze Staré Říše a jeho krásné tisky z edic Nova et vetera, Studium a Dobré dílo.

Pokud půjdete o svátcích do chrámu Panny Marie Sněžné v Praze, možná tu potkáte P. Vladimíra Benedikta Holotu, OFM. Bratranec tohoto moudrého třiaosmdesátiletého muže mi zachránil jako chlapci život. Ale nejen to. Léta jsem se těšil pohledem na zvláštní meditativní kresby P. Benedikta. Rozdával je svým ovečkám, podoben rozsévači. V paměti mám zasetu jednu z jeho zvláštních Madon, která má na čele hvězdu Davidovu a na ústech se jí vlní ukazováček – klíč k tajemství. Možná k tomu, které znali betlémští pastýři a které si připomínáme i my, když na obloze zazáří hvězda hvězd.

Josef Jícha

DO CHRUDIMI SE RÁD VRACÍM

Již po více než tři desetiletí žije Chrudim exlibristickými setkáními. Sběratelé si Chrudim spojují s nádherou exlibris, setkáním přátel a s nově navázanými přátelstvími. Vzpomínám s úctou na tu výborovou schůzi SSPE za předsednictví RNDr. Karla Samšiňáka, CSc., kdy padlo rozhodnutí pořádat zde v Chrudimi sjezd spolku. Tehdy nikdo netušil, jaká historie se tím začíná odvíjet. Letos jsem byl moc potěšen, že jsem kromě jiných mohl pozdravit na sjezdu tehdejšího předsedu spolku, který stál u kormidla v té nelehké době.

Vývoj jde kupředu a tak dnes jsou to pěkné vzpomínky, kdy jsme na sjezdu vyměňovali i několik stovek listů, nebo v aukci lehkomyšlně nakupovali i listy již dříve zařazené v naší sbírce. Dnes v době notebooků a jiných moderních pomůcek pečlivě vybíráme listy výměnou obohacující naši sbírku a jindy netrpělivě přešlapujeme, když naše nabídka výměny musí projít prověrkou záznamů elektronické evidence.

Někdy se mi zdá, že ta specializace na grafické techniky často zatlačuje do pozadí výtvarnou úroveň grafiky (třeba té černobílé = bianco nero) nebo estetický dojem. To trochu svazuje ruce a euforie se může proměnit ve zklamání. Na letošním sjezdu jsem však prožil i takovou neobvyklou výměnu, řekl bych, starého, milého stylu. Od příjemné mladé sběratelské rodiny, která jakoby nevnímala vývoj a ty nové sběratelské postupy při výměně a nabídla mi sedm překrásných grafických listů. Já

měl jen malou dušičku, zda mohu nabídnout ekvivalentní výměnu. Obavy se naštěstí rozplynuly, když moji partneři nehleděli na výtvarnou techniku, formát (velikost), jméno autora. A tak si vybírali z mé nabídky lístek po lístku dle vlastních estetických

(zleva) Serge Golifman, ak. malířka Marina Richterová a ing. Ivan Boháč v sále budovy Muzea v Chrudimi

kritérií. Vzájemně jsme si potvrdili, že každé exlibris má svůj příběh, při kterém se rozvíjí i náš vztah k autorovi listu a někdy i k tiskaři, dotahujícím dílo k dokonalosti. Je dobré, že jsme nespíchali. Bylo zajímavé říci, jak jsem list získal, jaké to bylo třeba i s podpisem, jak se formoval vztah k autorovi. Některá vzpomínka by vydala i na povídku, fejeton, román, když to trochu nadneseme. Když si mladí přátelé vybrali, navrhl jsem -

pod dojmem krásy jejich nabídky - dvojnásobný počet ze svých výměnných listů, a vyšlo to přesně. A tak podle zásady kupce F. L. Věka jsem

další přidal navíc jako omluvu za své dlouhé, možná únavné povídání. Byl jsem potěšen, že to prý bylo poučné jako vademecum. Zvítězilo to nové, chrudimské přátelství.

Úžasné bylo pro mne zahájení XI. Trienále českého exlibris. Viděl jsem mnoho nadějných mladí a v duchu jsem vybíral, kteří z nich by se mohli představit v Galerii na mostě při Žních českého a slovenského exlibris nebo na autorské výstavě, vždyť ti laureáti a mnozí další ocenění již touto galerií prošli, což mnohému napovídá. Rád proto budu i napříště hledat inspiraci v exlibrisové tvorbě v chrudimské expozici a samozřejmě se budu rád vracet na chrudimská setkání se vzácnými přáteli, neboť nejen chlebem živ je člověk!

Ing. Jiří Soukup

NĚKOLIK ČÍSEL Z LETOŠNÍHO CHRUDIMSKÉHO SJEZDU

Jako připomenutí těm, kteří se letošního chrudimského hemžení sběratelů drobné grafiky a exlibris zúčastnili, a pro informaci těch, kteří přijet nemohli, shrňme několik fakt a čísel ze sjezdu.

Konal se od pátku 14. do neděle 16. října 2005 v Muzeu v Chrudimi. Poté, co uspořádání sjezdu odmítl Památník národního písemnictví, se organizace ujal výbor SSPE ve spolupráci s Chrudimskou besedou. Sjezdu se zúčastnilo podle evidence sjezdových poplatků (ve výši 500 nebo 250 Kč) celkem 250 osob. Z toho bylo 176 řádných účastníků a 74 účastníků doprovázejících a hostů. Mezi účastníky bylo 35 cizinců z devíti zemí a 18 výtvarných umělců.

Přítomní měli možnost se zúčastnit vernisáže XI. Triennale exlibris, besedy s akad. malířem Vladimírem Suchánkem na jeho výstavě, aukce exlibris, mohli se jet podívat na výstavu akad. malíře Lubomíra Netušila na zámek v Nasavrkách a v muzeu uvidět také výstavu Praha v drobné grafice a exlibris Jiřího Boudy. Účastníci vedle upomínkových a informačních materiálů obdrželi výtisk publikace M. Humplíka Osobnosti českého exlibris, kterou k této příležitosti spolek vydal, litografii grafika Petra Ptáčka a členové spolku také Sborník pro exlibris a drobnou grafiku 2005, k němuž si mohli dále koupit litografii akad. malíře Oldřicha Kulhánka.

Slavnostní večere, jejíž cena byla 250 Kč, se zúčastnilo 76 hostů a každý z nich získal hodnotnou výhru při slosování jídelních lístků. Významná je také skutečnost, že přes bohatý program a velkorysou organizaci přinesl sjezd spolku po zahrnutí všech nákladů čistý výnos asi 15 tisíc korun.

MH

HLEDEJME DALŠÍ EXLIBRIS KARLA ŠPILLARA

Karel Špillar se příležitostně grafice věnoval sice celoživotně (asi od 1897), jenže jen vzácně, a navíc výhradně pro nesebřatele. Proto nelze považovat soupis SSPE č. 124 z r. 1951, vytvořený Pavlem Vodehnalem (9 exlibris a 1 novoročenka), za uzavřený (cf. S. Vencl, České exlibris, Praha 2000, str. 114). Zatím lze uvést následující doplňky:

Hedvika NINGEROVÁ. Čtenářka s kočkou. P1 hnědě, 68:71. Značeno K. Špillar 903 v Paříži.

Anna ŠPILLAROVÁ. Varianta listu pro Bertu Špillarovou. Signovaná litografie z r. 1919. NM Praha, i. č. 7459.

Karel Špillar, P1, 1903

Slavomil Vencl

EXLIBRIS VLADISLAVA VANČURY

Že neznáte jednoho z největších českých prozaiků první poloviny 20. století, MUDr. Vladislava Vančuru, jako autora exlibris? Dověděl jsem se to vlastně náhodou: od počátku 60. let jsem jako jednatel Závodního klubu ROH Technolen v Lomnici nad Popelkou pořádal výstavy, koncerty, večery poezie a také besedy se spisovateli. Mezi prvními k nám 13. března 1961 zavítal Karel Nový. S hojně navštívenou besedou byl tenkrát moc spokojen, a dokonce mne požádal, zda bych jeho autorské večery v našem kraji neorganizoval. V následujících letech pak besedoval v několika městech a příležitostně mi děkoval za zprostředkování a

organizaci. Neměl v té době patrně mnoho přátel a mezi čtenáře přicházel rád. V poděkování mne písemně žádal, abych mu zase napsal. V jednom z dopisů jsem se

Vladislav Vančura, P1

zmínil, že sbírám exlibris. Bylo to nejspíš u příležitosti rozesílání mé novoročenky na rok 1971, kdy jsem mu zároveň oznámil, že jsem byl ze závodního klubu vyhozen. Protože nemohl nalézt moji adresu, odpověděl mi až dopisem z 15. listopadu 1972, v němž mj. napsal: „Je moudré v těchto dobách se uchylovat ke knihám, k umění, do ticha domova. Já to taky udělal a už je to dosti dlouho.“ Přiložil i slíbenou knižní značku s následujícím komentářem: „Posílám Vám exlibris mé ženy, Evženie Nové, které jí nakreslil krátce po naší svatbě, ještě před první světovou válkou, Vladislav Vančura. Krom dvou tří osobních přátel nikdo je nemá.“ (Dopis je napsaný na stroji s tištěným záhlavím Národní umělec Karel Nový, pod

nímž je strojem připsána přesná adresa; dole jej pisatel vlastnoručně podepsal. - Originál bude předán s mou ostatní korespondencí do archivu PNP ve Starých Hradech.) K dopisu byl přiložen nesignovaný zinkografický tisk (vel. 72:56 mm) s legendou EXLIBRIS E N a motivem ženy (nesoucí patrně láhev) v doprovodu dítěte s nejasně viditelným podnosem nebo košíkem, snad s ovocem. Na další podrobnosti jsem se bohužel spisovatele Karla Nového nezeptal.

Vladimír Mikule

Existence exlibris z ruky Vladislava Vančury, prozaika nádherného básnického jazyka, není pražádnou záhadou. Slavný spisovatel totiž zprvu usiloval o dráhu výtvarného umělce (hlásil se neúspěšně na akademii, byl přijat na Umprum, ale studium nedokončil, údajně ztratil víru v sebe jako malíře). Podle svědectví jeho manželky Ludmily Vančurové dokonce pozdější národní umělci Karel Nový (1890-1980) a Vladislav Vančura (1891-1942) v období Vančurova úsilí o výtvarnou kariéru (asi kolem roku 1910?) společně bydleli a třeli bídu. Karel Nový tehdy mimo jiné prodával Vančurovy olejomalby. (Pro nejednoho člena SSPE bude asi překvapením, že jejich tehdejší společné bydliště v prvním patře malého "domku, přilepeném na Malostranskou mosteckou věž" bezděky míjejí cestou na návštěvu milého a zasloužilého člena SSPE.)

Ze vzpomínek Ludmily Vančurové (Dvacet šest krásných let, Čs. spisovatel, Praha 1967) je známo, že se Nový s Vančurou přátelili od tercie benešovského gymnázia a Vančura měl Karla Nového mezi spoustou svých přátel po celý život nejraději. Vančura znal od počátku i vztah Karla k Evženii, která se v šestnácti letech provdala za budoucího spisovatele. Už se nedovíme, zda její exlibris nebylo Vančurovým dárkem svatebním. Hloubku přátelského vztahu obou prozaiků ilustruje množství faktů, počínaje tím, že předlohou pro hrdinu prvního Vančurova románu, pro Pekaře Marhoulu, byl osud otce Karla Nového-Nováka, přes množství fotografií

stálého kontaktu rodin obou přátel, až po předmluvu Karla Nového k reprezentační knize Vladislav Vančura ve fotografii (Čs. spisovatel, Praha 1954).

Z hlediska Vančurovy umělecké tvorby i z hlediska historie českého exlibris nám může nesignovaný nesběratelský lístek **E N** připadat jako zanedbatelná kuriozita. Nicméně jeho objev lze chápat i jako upozornění na dosud neznámý jev (bylo to skutečně jediné nesběratelské exlibris, které Vančura nakreslil?), jenž zároveň autenticky svědčí o funkčnosti a obvyklosti exlibris mezi nesběrateli, a tím o prestiži knižního majetku v první čtvrtině 20. století. A je to navíc připomínka krutého skonu charakterního člověka (prof. František Muzika, který se s Vančurou poznal už v Devětsilu - a stýkali se i za války, - s dojetím připomínal, že vlna zatýkání, jíž byl během heydrichiády rovněž ohrožen, se zastavila o Vančuru) a vynikajícího českého umělce, o jehož budoucí tvorbu nás záměrně připravila nacistická kulka na popravišti v kobyliště stělnici.

Slavomil Vencel

EXLIBRIS FARNÍ KNIHOVNY V KOSTELNÍM VYDŘÍ U DAČIC

Když generál řádu karmelitánů P. Felix Karel Jáchym hrabě Slavata dlel roku 1709 v Telči, věnoval nově postavené kapli nad Kostelním Vydřím u Dačic obraz Panny Marie Karmelské. Kaple byla roku 1737 zvětšena, roku 1742 posvěcena a po polovině 18. století byla zde zřízena fara. Majitel panství Josef Ignát Butz z Rolsberka měl v úmyslu při této svatyni zřídit karmelitánský klášter. Z finančních důvodů se to podařilo až dalšímu majiteli panství, Bedřichu Egbertu, svobodnému pánu z Dalberka, roku 1908.

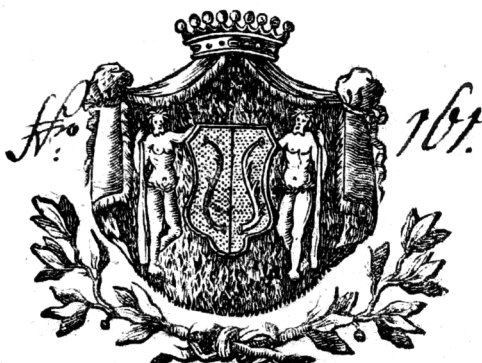
Ke konci 18. století byl majitelem panství Jan Matěj Butz, baron z Rolsberka, kanovník a probošt, první infulovaný prelát v Olomouci. Ten odkázal faře v Kostelním Vydřím svou bohatou knihovnu, čítající 2332 svazků, s tím, že tyto knihy budou označeny exlibris s textem, který čteme na reprodukovaném exlibris, tj. *Effigies Beatissimæ Virginis Mariæ de Monte Carmelo, quæ piè colitur Kirchwidrae in Monte* (Zpodobení Nejblaženější Panny Marie Karmelské, která je zbožně uctívána na hoře v Kostelním Vydřím). Tento olomoucký vysoký církevní hodnostář zemřel roku 1803 a je

v Kostelním Vydřím pochován. Z této doby pravděpodobně pochází reprodukované exlibris, které není uvedeno v knize Lifka, B.: *Exlibris a supralibros v českých*

korunních zemích v letech 1000 až 1900, SSPE, Praha 1982. Tato farní knihovna, bohatá na staré tisky, je umístěna v původních knihovných skříních v karmelitánské rezidenci v Kostelním Vydří.

Jedna kniha s tímto exlibris, slavné dílo Huga Grotia De jure belli et pacis libri (Knihy o válečném a mírovém právu) ve vydání z roku 1719, se dostala do knihovny hrabat Chorinských z Ledské snad proto, že se svým obsahem vymykala zaměření farní knihovny. Knihovna Chorinských byla ve 20. století umístěna ve Veselí nad

Bibliothecæ Wesseliensis.

Moravou a v roce 1925 byla nově uspořádána a zcatalogizována Leopoldem Noppem. Tehdy měla asi 11 000 svazků. Do knihy bylo vlepeno další exlibris s textem Bibliothecae Wesseliensis a s vyobrazením erbu Chorinských, které rovněž reprodukuje. Knihovna Chorinských byla v roce 1947 převezena do dnešní Moravské zemské knihovny v Brně a tento svazek má v oddělení starých tisků signaturu ST2-243621.

O farní knihovně v Kostelním Vydří, která má v současnosti 2600 starých tisků a je uložena nadále v karmelitánském klášteře, napsal svou bakalářskou práci v roce 2001 pan Michal Boubín na Katedře historie Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci. V této práci popisuje rovněž na stranách 84 až 86 exlibris této knihovny, které se vyskytuje v několika typech, a odhaduje jeho stáří a souvislosti.

Mirko Riedl

VYHLÁŠENÍ SOUTĚŽE O NEJHEZČÍ KRAJKOVÉ EXLIBRIS

U příležitosti Týdne knihoven 2005 Městská knihovna Sedlčany (www.knihovna-se.cz), Sdružení Krajka (www.krajka.com), SKIP (Svaz knihovníků a informačních pracovníků (<http://skip.nkp.cz>)) a Spolek sběratelů a přátel exlibris (www.exlibrisweb.cz) vyhlašují celostátní soutěž O nejhezčí krajkové exlibris. Výsledky budou internetově oznámeny v dubnu 2006. Námětem je jako v předchozích letech krajka, tentokrát ve spojení s knižní značkou. Soutěžící si může vybrat ze tří technik a soutěž je rozdělena do čtyř věkových kategorií (bližší informace na www.knihovna-se.cz).

V prvních dvou letech (2002, 2003) jsme krajkou spojovali s knižní záložkou. Výstava, která byla ze záložek sestavena, putovala po knihovnách naší republiky a v červenci 2004 byla vystavena na Mezinárodním krajkářském kongresu v Praze. V Týdnu knihoven 2004 jsme soutěžili o nejhezčí krajkový obal na knihu Hanse Christiana Andersena v souvislosti s dvoustým výročím jeho narození.

V letošním roce bylo jako téma zvoleno exlibris (knižní značka). Myslíme si, že tato soutěž by mohla pomoci znovu mezi lidmi, a hlavně dětmi, vzkřísit zájem o toto krásné umění nebo alespoň zlepšit povědomí a tom, co to vlastně knižní značka

je. Velmi si vážíme i toho, že nás v naší soutěži podpořil a stal se naším partnerem Spolek sběratelů a přátel exlibris v Praze.

Doufáme, že se soutěž (a následná výstava) opět setká se zájmem veřejnosti a vzniknou, tak jako v loňském roce, i kola místní (regionální). V Sedlčanech je uzávěrka tohoto místního kola 31. ledna 2006 a v únoru 2006 bude z těchto prací uspořádána výstava. Následně budou tyto práce předány do kola celostátního.

Blanka Tauberová (tauberova@knihovna-se.cz),
vedoucí Městské knihovny Sedlčany

ANTONÍN ODEHNAL V POŠTOVNÍM MUZEU V PRAZE

EX LIBRIS MIROSLAV SKÁLA

Antonín Odehnal, C2/2, 85:70

a názvy jako Mrtvý strom, Zaplavený les, Slepé rameno, Listopad, pro které autor čerpal inspiraci v lužních lesích jižní Moravy. Jejich protipólem pak byly opět rozměrné lepty a suché jehly s tematikou boxerských zápasů a zápasů judo, plné napětí, dynamiky a soustředěného boje.

Představena byla rovněž autorova bohatá tvorba exlibris a novoročenek, kde nás vždy znovu udivuje jednak zpracování námětů v široké pestrosti a s jemnou dávkou humoru a jednak mistrovské zpracování v klasických grafických technikách (dřevoryt, mědiryt, lept).

Výstava se konala ve dnech 21. 9. až 30. 10. 2005. Pro členy našeho spolku je jistě potěšující, že se mohou setkávat s tvorbou svých oblíbených umělců také na českých poštovních známkách, jejichž umělecká a rytecká úroveň je ve světě vysoce oceňována.

Jan Langhammer

VÝSTAVA SOCH, OBRAZŮ A GRAFIKY MILENY BLAŠKOVÉ

V přízemí Státního úřadu pro jadernou bezpečnost v Praze se konala ve dnech od 7. do 30. září 2005 zajímavá výstava soch, obrazů a grafiky členky našeho spolku, akademické sochařky Mileny Blaškové.

Dominující částí výstavy byly sochy a obrazy. Grafická tvorba byla představena v menší míře. Klasické tvary Liberecké Venuše zaujaly jistě všechny návštěvníky svojí krásou a dokonalým zpracováním v patinované sádře (2004). Symbolické zamyšlení nad současným, ale jistě i minulým a budoucím světem, představují sochy vytvořené v šamotu s názvy: Žoldák, Šašek, Vládce, Osamělý poutník.

*Polapeni. Milena Blašková , C3+C4,
1994*

pořadu Nikdo není dokonalý, TV Prima (foukané sklo) z roku 1998 a mince 200,-Kč Český fotbalový svaz z roku 2001 pro ČNB.

Připomeňme, že akademická sochařka Milena Blašková je absolventkou VŠUP v Praze (1981-1987) v ateliéru užitého sochařství u prof. J. Malejovského.

Jan Langhammer

Náměty obrazů, které autorka maluje sytými akrylovými barvami na sololit, jsou obdobné jako u soch (Žoldáci, Vládce, Zrádce, Šašek), avšak značná část je námětově věnována lidským vztahům a lásce (Nepolíbená, Magnetická přitažlivost, Anděl strážný, Našeptávači).

Z volné grafické tvorby zaujal list s názvem Polapeni, vytvořený leptem a suchou jehlou, se silným erotickým nábojem.

Pro návrhy poštovních známek a pro tvorbu exlibris používá autorka počítačovou grafiku. Představena byla čtyři exlibris (Ing. Ivan Boháč, Milena Blašková, Biblioteca Bodio Lomnago a University Library of Rijeka) z let 2001 a 2003 a návrhy čtyř známek vytvořené v roce 2005. Častým námětem jsou zde akty žen v ladně plujícím pohybu.

Ze seznamu realizovaných prací autorky zaujme populární Mozek – cena

VÝSTAVY EXLIBRIS ZE SBÍRKY SVATOPLUKA SAMKA V JIHOČESKÉ VĚDECKÉ KNIHOVNĚ V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

V roce 1958 získala tehdejší Státní studijní knihovna, dnes Jihočeská vědecká knihovna v Českých Budějovicích od sběratele exlibris Svatopluka Samka, či z jeho pozůstalosti, obsáhlou sbírku. Svatopluk Samek (úředník Živnobanky) byl rodákem z Českého Krumlova, žil v Praze a během II. světové války byl předsedou Spolku sběratelů a přátel exlibris. Sbíрка, kterou jsme získali, byla pouze uchovávána v našich depozitářích ve Zlaté Koruně. Tato sbírka není doplňována z důvodů finančních, částečně byla obohacena z darů regionálních umělců, ale to je mizivé procento, z kterého bychom výstavy nemohli uskutečňovat.

Po roce 2000 jsme se rozhodli, že sbírku postupně formou výstav zpřístupníme veřejnosti. V roce 2002 jsme zahájili cyklus výstav, který čtenářům a návštěvníkům knihovny umožňuje zhlédnout postupně tuto naši unikátní sbírku. První výstava uvedla návštěvníky do počátků vzniku exlibris, dalšími výstavami prezentujeme jednotlivé autory, u kterých máme dostatek exponátů, aby byl pokryt komorní prostor v naší knihovně (96 exponátů).

Druhá výstava v roce 2003 byla věnována Josefu Váchalovi, kterého pokládáme za umělce světového významu. Třetí výstava se uskutečnila ještě tentýž rok a byla věnována Františku Koblihoovi. Tyto výstavy prezentujeme i na naší domácí internetové stránce www.cbvk.cz.

V tomto roce, který je pro naši knihovnu významný tím, že oslavujeme 120 let veřejné knihovny v Českých Budějovicích, byla výstava exlibris věnována jihočeským výtvarníkům. Část výstavy také prezentovala knihovníka Mirko Riedla, který byl spoluzakladatelem Státní studijní knihovny v Českých Budějovicích a od 1. 12. 1949 do 31. 7. 1958 též ředitelem této knihovny.

V instituci byl činný jako samostatný knihovník ještě (po období jeho osobní perzekuce režimem) v letech 1961-1967. Tato čtvrtá výstava byla otevřena od 1. června do 31. srpna 2005.

Naše výstavní prostory nejsou výstavně ideální, neboť se nacházejí v místnosti, kde jsou pulty s počítači (elektronické katalogy). Touto místností projde ale mnoho mladých čtenářů, studentů, kteří musí „také někdy zvednout hlavu“. Obklopuje je umění, které si zaslouží, aby bylo prezentováno, a nejen uchováno v depozitářích.

Vlasta Lavičková, pracovnice Jihočeské vědecké knihovny

SBĚRATELSKÉ VYZNÁNÍ MUDr. RUDOLFA PRÍBYŠE

Sběratelství exlibris má ve východních Čechách dlouholetou tradici. Není tedy divu, že knižní značka získává uznání široké veřejnosti. V Galerii Celebris, patřící holdingu Medis Hradec Králové, byla v měsících září až říjnu 2005 představena rozsáhlá výstava s názvem Exlibris ze sbírky MUDr. Rudolfa Příbyše.

MUDr. R. Příbyš, CSc. je nejen členem našeho spolku, ale rovněž členem sekce sběratelů a přátel exlibris v místní pobočce Klubu přátel HOLLARU a uznávaným propagátorem výtvarného umění v Hradci Králové.

Tato výstava představila více než pět set exlibris od více než dvou set našich i zahraničních autorů, čerpajících náměty z mnoha zdrojů. I když oblíbeným námětem dr. Příbyše je sova, jako symbol moudrosti, nebyly na výstavě tyto listy zvláště vyčleněny. Lze jen podotknout, že nejen soví exlibris, ale i třeba plastiky soviček ze sbírky dr. Příbyše by vydaly na samostatnou výstavu a lze se na takovou přehlídku jen těšit.

Pro účastníky vernisáže byl připraven darovací list s posledním Příbyšovým exlibris. Výstava jistě přispěla k další popularizaci knižní značky a jejímu sběratelství.

Jiří Soukup

VÝSTAVA JIŘÍHO JILOVSKÉHO

Židovské muzeum v Praze uspořádalo ve dnech 8. září až 6. listopadu 2005 ve své Galerii Roberta Guttmanna vůbec první soubornou výstavu pražského malíře a grafika Jiřího Jilovského (1884-1958). Mimořádně zajímavá a pečlivě připravená expozice (kurátorem byl PhDr. Arno Pařík) čerpala především ze sbírek vlastních a z fondů Památníku Tereziín. Obě tyto instituce získaly několik odkazů umělcových

Jiří Jilovský, C3, 1916

(B. Vrbský, A. Malý). Spolek také jeho tvorbu připomínal a šířil (O. Hradečný). Naše prosba o článek o J. Jilovském pro Sborník 2004 padla v Židovském muzeu na

příbuzných a postupně je doplňují dalšími nákupy. Těžiště výstavy bylo v malířské a grafické tvorbě portrétní a kurátor představil veřejnosti i podstatnou část Jilovského exlibris. Expozici doplnily kresby a grafika (většinou s pražskými motivy z počátečního období tvorby) a ukázky návrhů divadelních inscenací z 20. a 30. let.

Je velmi pravděpodobné, že právě exlibris, která Jilovský tvořil až do svého uvěznění v koncentračním táboře převážně pro klientelu pražských lékařů a osobností kultury, se významně podílela na zachování povědomí o tomto umělci. Také Spolek sběratelů a přátel exlibris byl po válce jedním z mála míst, kde našel po návratu z koncentračního tábora a po smrti své ženy porozumění

úrodnou půdu a byla podnětem, který snad uspíšil vznik výstavy; ta by později jistě vznikla, pravděpodobně však bez takového akcentu na tvorbu exlibris.

K výstavě vydalo Židovské muzeum kvalitní monografický katalog (64 stran, plnobarevný, v české verzi stojí 100 Kč a v anglické 200 Kč) a šestistránkový informační leták. K osobnosti J. Jilovského viz také informačně bohatý článek PhDr. Arna Paříka ve Sborníku pro exlibris a drobnou grafiku (SSPE, Praha 2004).

Milan Humplík

HANA ČÁPOVÁ VYSTAVOVALA VE VZP

Grafiku, kresby a obrazy vystavovala akademická malířka Hana Čáповá ve vstupní hale Všeobecné zdravotní pojišťovny v Praze. Již vernisáž této výstavy, která se konala

1. 11. 2005, byla velkým zážitkem, zejména zásluhou humoristy a básníka Josefa Fouska, jehož básnický soubor Andělé mého života autorka doprovoďovala v nedávné době vynikajícími lepty. A byla to především grafika, která návštěvníky hluboce zaujala mistrným provedením velkých grafických listů v čárovém leptu s jejich historizujícím obsahem (Procházka s Rudolfem II., Procházka s Karlem IV., Královská hra, Karneval na mostě, Vzpomínka na procházku v Carském selu, Královna, Renesanční hlava) a ironickým nebo úsměvným obsahem drobnějších grafik (Mlsná kočka V. Hollara, Veselá plavba, Snídaně v trávě, Pýcha, Ticho pohledu).

Vystavené kresby svým detailním zpracováním předznamenávají jejich, snad pozdější, převedení do grafické techniky. Je v nich patrný námětový posuv z posledních let k přírodním a ekologickým motivům (Před Velkou pardubickou, Psi žijí s lidmi, Ten kůň se diví).

Obrazy kreslené olejovými a akrylovými barvami přitahovaly svojí barevností a zvolenými náměty (Něžná, Judita, Dirigent, Bloudění Ofélie).

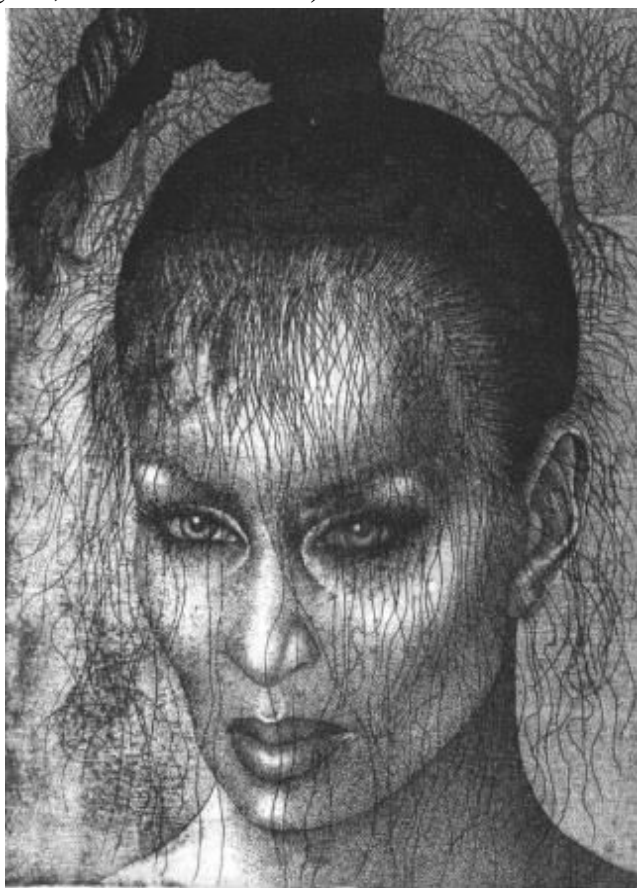
Tato výstava, která bude mít jistě pokračování na dalších místech, nás znovu přesvědčila, jak vynikající umělkyní je akademická malířka Hana Čáповá.

Jan

Langhammer

MARKÝZ FRANZ VON BAYROS A TI DRUZÍ

Tato zajímavá výstava, která měla premiéru ve Výstavní síni Viléma Wünscheho v Havířově v roce 2004,

připutovala po několika reprízách v zahraničí do Galerie Scarabeus v Praze 7, Jana Zajíce 7 (9. 11. až 15. 12. 2005). Na výstavě je především představeno ilustrační a grafické dílo Franze von Bayros (1866-1924), vyznačující se silným erotickým nábojem. Grafická tvorba (lepty a heliogravury) je zde představena v originálech a ilustrační tvorba většinou v kopiích. Jeho dílo nám zajímavým způsobem přibližuje úvod ke katalogu výstavy od Pavla Hlavatého.

Další část výstavy (a ti druzí) tvoří galantní a erotická tvorba současných grafiků, účastníků soutěží na toto téma, které se pořádají v Havířově (v letošním roce již jako IV. Trienále). Z českých autorů jsou na výstavě zastoupeni Gennadij Alexandrov, Jiří Brázda, Jiří Hiršl, Pavel Hlavatý, Jiří Neuwirt a Lucie Neuwirtová a ze Slovenska Igor Cvacho a Katarina Smetanová. Většina exponátů na výstavě byla prodejná.

Výstava bude nadále putovat po evropských městech a později i v Americe.

Lgh

ZAJÍMAVÉ EXLIBRIS BEDŘICHA BENEŠE BUCHLOVANA

Připomeňme si letošní 120. výročí narození významného moravského milovníka výtvarného umění, sběratele exlibris a grafiky, bibliofila, spisovatele, učitele a knihovníka Bedřicha Beneše Buchlovana (*1885, †1953) jedním z jeho zajímavých exlibris, které vytvořil Antonín Burka (*1896, †1947). Na zobrazeném dřevorytovém Exlibris B.B.B. z roku 1933 je s obdivuhodnou grafickou zkratkou transponován slavný francouzský obraz malíře Jeana Fouqueta (*ca. 1420, †ca. 1481) Panna s dítětem, který zpodobňuje tehdejší slavnou krásku, milenkou krále Karla VII., Agnes Sorelovou. Obraz je vystaven ve francouzském městě Melunu. (Milenku krále zabila rtuť. In. MF Dnes – 7. května 2005).

Jan Langhammer

VÝSTAVY NA ZÁMKU KOZEL V ROCE 2005

Zámek Kozel, který je nejnavštěvovanějším historickým objektem v Plzeňském kraji, disponuje menšími výstavními prostory v prvním patře zámecké jízdárny, kde se konají v hlavním sále rovněž významné koncerty. Společně s kaplí, kde se pořádají svatby a menší koncerty, a vlastním zámek tvoří důležité společenské centrum v blízkosti Plzně.

Markéta Králová, C4, 2002

Výstavní prostory zámecké jízdárny jsou velice vhodné pro pořádání menších výstav grafiky. Jsou zde moderní výstavní rámy, stoly a vitríny. Rovněž automaticky spínané osvětlení halogenovými žárovkami splňuje požadavky na vystavování grafiky.

V letošním roce se zde zásluhou našeho člena Zdeňka Skály podařilo umístit výstavu grafiky akademické malířky **Markéty Králové**, rovněž naší členky. V tichu barokních prostor se zde mohl návštěvník věnovat prohlídce vynikajících grafických listů tvořených suchou jehlou a leptem. Přírodní moti-vy, které v díle M. Králové převažují, zde plynule přecházely do abstraktních motivů, které, jak autorka uvádí, mají vždy reálný základ v přírodě. Přírodou pro M. Královou jsou však obyčejné kameny, které vyjadřující věčnost světa, nebo trávy, peříčka, lastury, které naopak vyjadřují pomíjivost všeho

živého, jež se nakonec mění v nesku-tečno – abstrakci, tak jako se mění v grafických listech autorky. Výstava tedy v plné šíři umožňovala pochopit naléhavost myšlenek, které nám jsou v grafických listech autorky sdělovány a které při spatření pouze jediného listu divákovi unikají. Snad proto také autorka tiskne soutisky několika grafik na jediném papíru. Ve vitrínách byly představeny ilustrátorské práce, exlibris a příležitostná grafika autorky. Byla to velice zdařilá výstava pro citlivého diváka, která se konala od 2. 7. do 28. 8. 2005.

Zcela rozdílná byla následující výstava **Adolfa Borna** s názvem *Od grafiky k animovanému filmu*, která se konala od 3. 9. do 30. 10. 2005. Společenskou událostí pro Plzeňany byla pak vernisáž, která se konala trochu opožděně 17. 9. 2005 za účasti autora a se zahajovacím proslovem herce Petra Nárožného, který jak známo propůjčil svůj hlas postavičkám v televizním večerníčku Mach a Šebestová. Zámecká

jízdárna byla zaplněna do posledního místečka a vhodnost výstavních prostor pochválil autor s poukazem na svou zálibu v historii.

Autor představil barevné litografické listy: Paridův soud, Jak ulovit mořskou pannu, Josef a Putifarka, Dürerova cesta přes Alpy do Benátek, Rembrandt a jeho model, Rybí trh v Nizozemí, Pohlednice z Bretaně, Královna ze Sáby, Útěk Zimního krále, Defilé na Peloponesu, Putování po Indii, Marco Polo na cestách, Pozdrav z Norska, Poselství ze vzdálených krajů, Příjezd Karla Havlíčka Borovského do Brixenu a další.

Do světa dětské fantazie nás A. Born zavedl společně s Milošem Macourkem v příbězích Macha a Šebestové a jejich telefonního sluchátka. Na výstavě byly představeny původní kreslené autorovy předlohy pro kreslený film a naznačeno jejich další zpracování.

Na zámku Kozel to byla druhá Bornova výstava. Ta první se konala v roce 1996. Připomeňme ještě, že autor letos oslavil svoje 75. narozeniny a že Praha hostila v letošním roce rozsáhlou výstavu jeho ilustrační tvorby a volné grafiky v Císařské konírně na Pražském hradě pod názvem Od La Fontaina k Livingstonovi.

Jan Langhammer

FOND MARIE ČERVENKOVÉ VE SBÍRKÁCH EXLIBRIS ODDĚLENÍ KNIŽNÍ KULTURY KNIHOVNY NÁRODNÍHO MUZEA V PRAZE

Oddělení knižní kultury Knihovny Národního muzea v Praze navázalo v letošním roce úzkou a oboustranně prospěšnou spoluprací s Vyšší odbornou školou grafickou a Střední průmyslovou školou grafickou v Praze (VOŠG a SPŠG). Studenti 3. ročníku oboru Konzervátorství a restaurátorství (SPŠG) se pod vedením paní Milany Vanišové ujali restaurování prvních 36 nejvíce poškozených plakátů z našich fondů. Jedna ze studentek VOŠG, oboru knižní grafika, absolvovala od května do června v našem oddělení odbornou praxi, při které se zaměřila na exlibris. Jejím úkolem bylo, kromě vypracování krátké semestrální práce, také provést evidenci prvního stupně ve fondu exlibris Marie Červenkové a zkontrolovat správnost uložení grafických listů. Při práci s ním zpracovala také stručný soupis sbírkových předmětů. Tento soupis, zpracovaný sice jen v textovém souboru, je na vyžádání k dispozici badatelům v naší příruční knihovně.

Kromě fondu M. Červenkové byl tímto způsobem již utříděn dosud nezpracovaný fond Chvála. Na příští rok je k zevrubnému zpracování naplánován obsáhlý fond Novotný. Věříme, že i když jde jen o velmi hrubý přehled obsahů fondu, napomůžou tyto soupisy k lepší orientaci v celé sbírce do doby, než budou všechny položky řádně zkatalogizovány v databázovém systému a zdigitalizovány. Zevrubný popis obsahu fondu exlibris M. Červenkové a také základní informace o sběratelce a osudech jejích sbírek vám zde předkládám. Zpracovala Tereza Veselá, VOŠG a SPŠG Hellichova 22, Praha 1, obor: knižní grafika.

Fond Marie Červenkové je z méně obsáhlých, jeho součástí je přibližně sedm set exemplářů exlibris, může se však chlubit starožitnými exlibris vydanými Veraiconem. Obsahuje například několik exlibris E. Sadelera (*1570, †1629) majitele Petra Voka z Rožmberka a Rožmberské knihovny, nebo exlibris J. Berky (*1758, †1838) Josephu Comte Nostitz Rieneckovi. Německá a rakouská exlibris jsou pak v celé sbírce zastoupena nejvíce: např. Albert Anklam, Hans Böhme, Hans Eibl aj. Od českých umělců jsou to např. grafiky Františka Bílka, Václava Špály, Otakara Štáfla, Maxe Švabinského, Anny Mackové, Josefa Mánesa, Václava Polívky, Vojtěcha Preissiga, Jana Konůpka, Stanislava Kulhánka, Jaroslava Panušky, Minky Podhajské, Karla Šimůnka, Josefa Váchala, Josefa Hodka, Františka Koblihy a mnoha dalších autorů.

Mezi majiteli exlibris se nejčastěji objevuje jméno Antonína Plecitého (17. 1. 1871 – 17. 11. 1929) stavebního podnikatele v oboru vodních staveb na Královských Vinohradech. Byl to sběratel a bibliofil, člen SČB a SSPE (pokladník). Sbíral hlavně Špillara, Hodka a Pavelku; sbírka obsahuje jeho exlibris od V. Fleissiga, J. Hodka, K. Špillara, S. Kulhánka, F. Pavelky, A. Mackové, J. Weniga a V. Rytíře.

O osobnosti Marie Červenkové toho není příliš známo. Narodila se roku 1889 v Přešticích Karlu Antonínu Červenkovvi (Slaný 1857 – 1937 Praha), o kterém máme o trochu více informací. V Přešticích začínal podnikat jako kupec. Později se stal obchodníkem (1903) a majitelem antikvariátu U Zlatého anděla čp. 22 v Praze na Smíchově. Jeho osoba je také spojována s pivovarskou činností. Ne jako o místním sládkovi, ale jako o „hospodářském radovi“ (1927) je zmínka v Albu reprezentantů všech oborů veřejného života československého.

Sběratelská činnost K. A. Červenky byla rozsáhlá. Zaměřoval se především na grafiku, obrazy, kresby, umělecké předměty a drobnou akcidenční grafiku (novoročenky, svaté obrázky, taneční pořádky). Z grafik sbíral zvláště portréty a chrámové interiéry. V jeho sbírce obrazů, kreseb a grafik nalezneme práce M. Alše, K. Svolinského, K. Buška, K. Jobsta, L. Marolda, mědirytiny E. Sadelera, V. Röhlina, J. Rybičky a mnoha jiných.

Sbírku K. A. Červenky zdědila po svém otci jeho druhá dcera Anna Červenková, bytem Plzeňská ul. čp. 11 v Praze na Smíchově. Po její smrti v roce 1971 byla celá pozůstalost získána do Knihovny Národního muzea a zapsána pod č. přír. 8/71. Obsahovala přibližně 1500 svazků literatury všeho druhu, včetně starých tisků z 19. století, bohemikálních a cizích, velké soubory grafik, obrazů, kreseb (velká část byla zřejmě sbírkou právě M. Červenkové), uměleckých předmětů (hodiny, sklenice, vějíře, fotografie vizitkového formátu, pohlednice, svaté obrázky, taneční pořádky) aj.

Martina Kvapilová

FESTIVAL KOMORNÍ GRAFIKY V HOLLARU

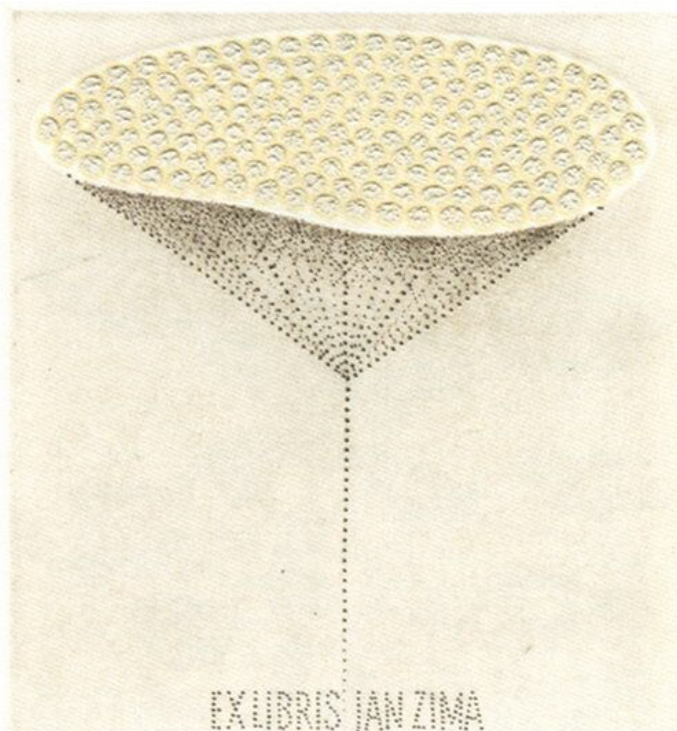
Dne 3.10.2005 se v galerii Hollar sešla porota pro udělení cen XI. ročníku Festivalu komorní grafiky. Do soutěže o ceny Festivalu komorní grafiky zaslalo své

práce celkem 60 výtvarníků, mezi nimiž nechyběli ani členové SSPE. Náš spolek opět vypsál a uděloval vlastní cenu. Za SSPE byla, jako člen poroty, delegována Miroslava Weisová. Výsledek usnesení poroty pro rok 2005 byl následující: Cenu Spolku sběratelů a přátel exlibris (3 000,-Kč a plaketu Josefa Váchala) dostal akademický malíř a grafik Jiří Brázda, cenu Nadace HOLLAR akademická malířka a grafička Hana Storchová a cenu SČUG HOLLAR akademický malíř a grafik Dalibor Smutný. Blahopřejeme.

Výbor SSPE

GRAFICKÁ TVORBA JIŘÍHO SAMEKA

Jiří Samek se narodil 2. 1. 1955 v Náchodě. Grafickým technikám se vyučil u svého příbuzného, akademického malíře Jaroslava Uiberlaye (1921-1991), kde mu byl nápomocen i Ladislav Čepelák (1924 – 2000).

První práce tvořil technikou suché jehly a linorytu, který od poloviny 80.let přetvořil do velmi osobitého tisku linorytu z hloubky. V současné době pracuje již pouze touto technikou.

Od roku 2000 se představil na osmi samostatných výstavách (naposledy v galerii Hollar) a získal dvanáct cen, především v zahraničí v oblasti volné grafiky. V roce 2002 se stal členem SČGU Hollar v Praze.

Komorní grafikou se J. Samek zabývá jen okrajově. Doposud zhotovil na 15 novoročenek (v technikách: suchá jehla, linoryt z hloubky nebo sítotisk). V letošním roce vytvořil své

Bílý květ. Jiří Samek, linoryt z hloubky, 2005

první exlibris. Doufejme, že se ho v budoucnu podaří více sběratelům přemluvit, a grafických lístků tak bude přibývat.

Adresa: Jiří Samek, Komenského náměstí 256, 549 54 Police nad Metují.

Jan Zima

IV. TRIENÁLE HAVÍŘOV 2005

Havířov - město spojené v naší paměti s přídomky mladé, hornické či město květů. Město rozkládající se na úpatí Těšínských Beskyd se pomalu začíná v našich myslích zabydlovat také jako místo nezapomenutelného grafického představení. Díky spolupráci zastupitelů města a nám všem známého neúnavného pana Pavla Hlavatého

je nám ve výstavní síni Viléma Wünsche předkládána jedna lahůdka za druhou. Po předloňské výstavě **Český symbolismus a poetismus v grafické tvorbě 1. poloviny 20. století**, která zde začínala svou pouť po evropských výstavních síních a lechtivém představením z přelomu loňského a letošního roku **Markýz Franz von Bayros a ti druzí** nás v polovině října čekala lahůdka v podobě **Mezinárodní soutěže IV. TRIENÁLE HAVÍŘOV 2005 v galantní a erotické tvorbě v exlibris a grafice**. Přehlídka, doposud na naše poměry nevídaná, 311 autorů s více než 1100 exponáty a s 42 zastoupenými zeměmi, předběhla dokonce tak výjimečné Chrudimské trienále z roku 1996.

Jak již z těchto čísel vyplývá, měla devítičlenná mezinárodní porota, ve které zastupoval SSPE jeho předseda Mgr. JUDr. Vratislav Janda, plné ruce práce.

A jak vše dopadlo, to hodnotí další členka poroty dr. Iva Tauferová:

Čtvrté místo - Jiří Brázda, Česká republika. Asi nejúspěšnější český grafik roku 2005. V tomto roce získal řadu mezinárodních cen. Jeho práce, zcela odlišná od všech současných projevů, nese punc unikátnosti, solidnosti a vysokého uměleckého ducha.

Třetí hlavní cena - Katarína Vavrová, ze Slovenska.. Autorka patří k těm umělkyním, které vědí, čím žena upoutá muže a grafika pozorovatele, diváka i klienta. Její nymfy mohou být latentními nymfomankami nebo útlými, něžnými a éterickými milostnicemi z rodu „Brunovského dívek“, u něhož Katarína Vavrová studovala.

Druhá hlavní cena patří Petrovi Kocákovi ze Slovenska, který své grafické poznatky transponuje v rámci své pedagogické činnosti na univerzitě na své žáky. Je zástupcem té části současné slovenské grafiky, která nejen že si udržuje svůj vysoký standard, ale pohybuje se v klasických možnostech grafiky, kde pulzuje parafrázovaný realismus.

S první hlavní cenou Grand Prix Havířov 2005 se spojilo jméno Yuri Nozdrin z Ruska. Nozdrinova tvorba je mimořádná. Nikdy nespekuloval s nadměrnou moderností. Neponořil se ani do vod fantaskního realismu ani se neopírá o tvorbu praotce mnoha současných grafiků, již nežijícího umělce A. Brunovského. Je jednoduchý v linii, podbarvené smyslem pro satiričnost lidského prostředí. Nemá

Yuri Nozdrin, C3/col, 2002

soukmenovce, jeho forma i důsledky jsou jedinečné. Y. Nozdrin získal i cenu za nejlepší grafický list IV. trienále.

Rozdíl mezi touto čtyřčlennou špičkou je vždy jeden bod. Při počtu 270 bodů, s nimiž každý porotce disponoval, to jsou rozdíly mezi 1. a 4. místem „v tisících vteřin“. I ostatní finalisté měli ambice zvítězit. Je škoda, že někteří poslali jen jednu práci. Zde byla porota často bezradná. Stále platí, že cenu obvykle získá ten, kdo objasní své záměry, svého grafického ducha. To lze těžko vytušit z jediného, byť zajímavého dílka.

A vy, kteří jste se z jakéhokoliv důvodu nemohli výstavy zúčastnit, neklesejte na mysli, výstava IV. trienále nechce zůstat jen v nádherné havířovské galerii V. Wünsche. Organizátoři ji po skončení výstavy, tj. od 11. listopadu 2005, nabízejí zdarma k zapůjčení všem galeriím na celém světě se zajištěním základního servisu (email: hlavatyp@seznam.cz).

Naši cenu, čestnou plaketu SSPE Praha, získala Elena Novikova z Ruska.
Stanislav Šereda

PRVNÍ CENA Z GLIWIC PRO JIŘÍHO BRÁZDU

Již po šesté byla v polských Gliwicích vypsána soutěž ve tvorbě exlibris. Účast výtvarníků byla vysoká. A to i od nás. Celkem soutěž obeslalo 542 umělců ze 47 zemí (!), přičemž my s účastí 28 výtvarníků patříme spolu s Tureckem (29), Ukrajinou (také 28), případně Mexikem (23) k těm výrazně početnějším. Nejvíce bylo, přirozeně, z Polska (97), z Ruska (53), z Itálie (51) a již tradičně hojně soutěže obesílajících z Argentiny (36).

Nás ale může potěšit, že se po delší době dostalo nejvyššího ocenění našemu Jiřímu Brázdovi! Druhou cenu získal Ukrajinec Andrej Zagoretsky a třetí Polka Hann T. Glowacka. Jako kandidáti na ocenění byli vybráni také Renata Kaiserová a Martin Manojlín. Kromě tří hlavních cen bylo uděleno ještě deset čestných uznání a dvě ceny zvláštní. Ukázky exlibris podstatné většiny našich umělců, kteří soutěž obeslali, byly zařazeny do katalogu.

Jiří Brázda, C2, C4, C7, 2004

Představujeme jedno z vítězných Brázdových exlibris uveřejněných v katalogu. Celkem jich do soutěže zaslal osm.

Jch

JINÝ STEYR

Na doporučení ing. M. Humplíka jsem se vypravil do Steyru na výměnnou akci rakouských exlibristů. Bylo to milé komorní setkání asi 50 sběratelů z celého světa v krásném městě, plném starých památek, a to vše umocněné krásným podzimním počasím.

Připadal jsem si tu jako v dřevních dobách sběratelů exlibris, které znám pouze z vyprávění nejstarších pamětníků, či z pročítání prvorepublikových Knižních značek. Vyměnit si exlibris zde nebylo otázkou několika minut, ale milou společenskou událostí, kde si lidé naslouchali, a dozvěděli se tak něco víc jeden o druhém. Nebyla zde nouze o setkání se zajímavými lidmi. Seznámit se s panem Marwinem Bolotskym bylo příležitostí popovídat si o jeho přátelství s pány Kulhánkem či Suchánkem, a poznat tak život a tvorbu našich výtvarníků zase z jiného úhlu. Velmi milé a příjemné bylo povídání s paní Mag. pfarm. Evou Marií Wimmer, která vlastní sbírku asi 20.000 exlibris.

Získal jsem zde řadu krásných exlibris Lieslera, Kulhánka, Suchánka, Brázdy a dalších. K mému údivu tu nikdo z přítomných po mně nevyžadoval autora za autora nebo techniku za techniku. A tak mohu všem, kteří plánují cesty za výměnou, každou podobnou akci vřele doporučit.

Ing. Ivan Boháč

CO PŘIPRAVUJEME VE VYDÁVÁNÍ SOUPISŮ EXLIBRIS

Vydávání autorských soupisů exlibris patří bezpochyby k jedné z důležitých aktivit našeho SSPE. I v příštím roce chceme v této činnosti pokračovat. K vydání je připraven soupis Eduarda Miléna (autorem je Mirko Riedl) a dodatek soupisu Otakara Štáfla (sestavil ing. Milan Humplík). Před dokončením je soupis Karla Oberthora (od Vladimíra Pospíšila) a soupis J. Jilovského (ing. Milan Humplík). Jiří Hlinovský zpracovává dodatek soupisu Františka Peterky a dodatek soupisu Stanislava Hlinovského. Ivan Dillinger dokončuje dodatek soupisu Jiřího Dillingera a František Másler sestavuje řadu dodatků soupisů (J. Brázdy, H. Čáповé, R. Šimlíkové, R. Kaiserové, O. Vychodilové, H. Kistry) a soupis P. Minky.

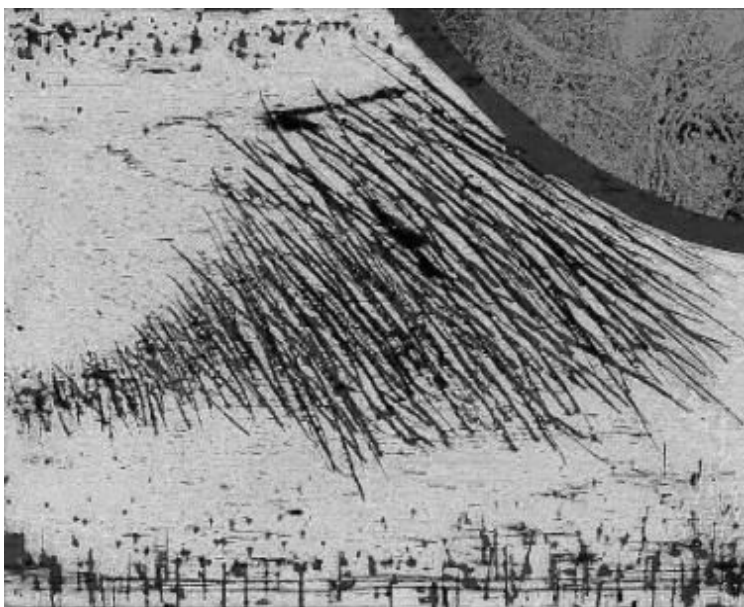
Vydávání soupisů však závisí na celé řadě věcí, jako je dostatek finančních prostředků, zájem sběratelů a samozřejmě dostatek autorů, kteří jsou ochotni a schopni se této náročné a odpovědné práci věnovat. A za to jim patří bezpochyby náš veliký dík. Těm z vás, kteří by se chtěli do této práce pustit a nevědí jak přesně postupovat, doporučuji dobře si přečíst ve Zprávách SSPE 1989, č.1, str. 15-18 metodiku sestavování těchto soupisů od dr. Sl. Vencla. Je však velmi důležité, aby

zpracovaný soupis před vydáním recenzovali další zkušební sběratelé, čímž se co nejvíce předejde nepřesnostem a chybám.

SSPE má také k dispozici řadu soupisů, které vyšly v nedávné minulosti, a jsme připraveni případným zájemcům, za úhradu nutných výdajů, tyto soupisy zaslat.

Jaroslav Štorek

O NAŠICH VÝTVARNÍCÍCH JINDE

Hudební struktura. Martin Manojlín, X1/4, 2004

Tato zpráva by snad patřila jakoby jinam, ale pro svoji stručnost se hodí, aby byla uvedena docela vhodně zde. Pro svoji publikaci "L'arte e il torchio 2005" (Art and the Printing Press, Cremona 2005) si italští vydavatelé vybírají umělce, které pozvou k účasti. Kromě přirozeně početných Italů je tato možnost silně omezena a nabídnuta vždy jen asi dvěma výtvarníkům z každého státu. Od nás pro letošní rok Italové pozvali Martina Manojlína a Jiřího Samka. Od

Martina Manojlína zveřejnili dva dřevoryty, Modrá struktura a Hudební struktura.

V loňském díle portugalské "encyklopedie" Contemporary International Exlibris Artists, 2004, sv. 4, str. 55-66, (byla o ní zpráva v KZ 02/05 str.42) vyšla rozsáhlejší studie o **Janu Kavanovi**, popisující především jeho vztah a lásku k živým tvorům a vyzdvihující dokonalost, s jakou se mu daří vystihovat podstatu ptačích a zvířecích tvorů. Úkol nesnadný, pro který musí být výtvarník vybaven osobitým nadáním. Proto se se zdařilými grafikami tohoto typu setkáváme u jiných autorů tak málo.

Jch

DVĚ VÝROČÍ

Prácheňské muzeum v Písku připomnělo výstavou letošní dvojí jubileum **PhDr. Jaromíra Malého**, osobnosti, která patří svým životním odkazem píseckému regionu a také exlibris a našemu spolku. Jaromír Malý se narodil před 120 lety, 14. března 1885 v Písku a zemřel před padesáti lety, 28. října 1955 v Praze. Na činnosti SSPE se podílel téměř od jeho založení, byl dlouholetým aktivním funkcionářem, v letech 1938-1941 předsedou a od roku 1946 jeho prvním čestným předsedou. O mnohostranné činnosti J. Malého bylo napsáno mnoho článků ve spolkovém tisku i

jinde. Výběr z bibliografie a podrobnější životopisné údaje jsou uvedeny v publikaci Osobnosti českého exlibris (SSPE, Praha 2005).

František Birhanzl, jeden z našich nejstarších členů, oslavil v záviděníhodné svěžesti své devadesáté narozeniny (narodil se 9. prosince 1915). Pan Birhanzl byl osobním přítelem Ludmily Jiřincové, její dílo obdivuje a nadšeně a zasvěceně sbírá. Právě z jeho sbírky připravil dr. Milan Friedl ve výstavní síni Jindřišské věže v Praze rozsahem nevelkou, ale mimořádně kvalitní výstavu, která měla vernisáž 21. listopadu 2005 a soustředila se zejména na náměty villonovské (kresby, akvarely, pastely) a na nádherné miniaturní kresby a grafiky.

Panu Birhanzlovi přejeme vše nejlepší ke vzácnému životnímu jubileu a blahopřejeme i ke krásné sbírce a výstavě.

MH

VÁCLAV POKORNÝ ZEMŘEL

Ve věku nedožitých 92 let zemřel v sobotu dne 19. listopadu 2005 po krátké nemoci profesor Václav Pokorný z Jablonce nad Nisou. Narodil se 9. 1. 1914 v Plzni, kde také absolvoval Státní reálku a byl žákem prof. Josefa Skupy. Odtud odešel do Prahy, a ač byl přijat na Akademii výtvarných umění, přešel raději studovat profesuru

Václav Pokorný. Autoportrét.

kreslení k Cyrilu Boudovi, Oldřichu Blažičkovi a Karlu Pokornému. Po absolutoriu působil v Kroměříži, v Praze, v Železném Brodě a v Jablonci nad Nisou. V roce 1963 ukončil svoji pedagogickou činnost a stal se výtvarníkem na volné noze.

Byl téměř výlučným figuralistou s dominantním motivem ženy, který se výrazně objevoval i v jeho grafice a v tvorbě exlibris, jichž vytvořil téměř celou stovku. Letos už nenajdeme ve schránce jeho novoročenku, kterých vytvořil také téměř stovku, většinou vše v technice leptu s akvatintou. Ještě krátce před svou smrtí pracoval na několika nových lístcích a my mu jsme za krásu, kterou ve své tvorbě přinášel, velice vděční.

Jaroslav Štorek

VÝROČNÍ ZASEDÁNÍ DEG

Sjezd Německé exlibristické společnosti se bude konat od 28. 4. 2006 do 30. 4. 2006 ve Cvikově (Zwickau) v Sasku, tedy nedaleko našich hranic. Sjezdový poplatek mohou zahraniční hosté zaplatit v hotovosti v den příjezdu. Za jeden den bude

vybírán poplatek 25,-Euro. Poplatek na celé zasedání včetně slavnostní večeře činí pro hosty 70,-Euro. Zájemci o jednodenní společný zájezd, pořádaný SSPE, se mohou hlásit u paní Evy Navrátilové, Fügnerova 24, 290 01 Poděbrady, telefon 325 613 178, e-mail: eva.ajiri@cbox.cz. Zájezd bude uskutečněn v případě dostatečného počtu zájemců. Individuální přihlášky je možno posílat do 15. 2. 2006 na adresu Regina Franke, Parkstraße 10 A, D-08056 ZWICKAU, e-mail: malerai-grafik@reg-franke.de.

Výbor SSPE

INFORMACE O OSOBNOSTECH

Udo Ivask (*20. 1. 1878, †15. 5. 1922) byl významný estonský/ruský znalec a tvůrce knižních značek. Původním vzděláním byl archeolog, ale studoval také malířství. Pracoval jako bibliograf v Moskvě. Vydal třídílný Popis knižních značek, který vyšel postupně v letech 1905, 1910 a 1918 a v němž je na celkem 308 stranách popsáno asi 3000 ruských exlibris s 572 jejich reprodukcemi.

Augustus Wollaston Franks (*20. 3. 1826 Ženeva, †21. 5. 1897 Londýn) byl prvním správcem středověkých starožitností a národopisu v Britském muzeu (1866 – 96). Vytvořil sbírku knižních značek Britského muzea a vydal třísvazkový katalog anglických a amerických knižních značek, který je doposud standardní prací v tomto oboru.

(Navazující informace na článek Čestná uznání FISAE. In. Knižní značka 3/2005)

Lgh

PUBLIKACE

Sborník pro exlibris a drobnou grafiku. Redaktor Ing. Milan Humplík. Vydal Spolek sběratelů a přátel exlibris, Praha, říjen 2005, 56 stran, 650 výtisků. IBSN 80-239-5777-5.

Sborník obsahuje deset článků významných autorů a znalců knižních značek a v závěru je doplněn vyznáním deseti autorů knižních značek, letošních jubilentů.

Milan Friedl zde přibližuje vydávání exlibris Lyrou Pragensis od počátku činnosti jejího nakladatelství až k současnému konci. Článek Josefa Kouteckého přibližuje osobnost grafika Oldřicha Kulhánka. Pavel Portl připomíná významného sběratele a propagátora exlibris Bedřicha Beneše Buchlovana. Se současnými tvůrci exlibris v Petrohradě seznamuje článek Venjamina V. Chudoleje. Slavomil Vencel představuje grafickou tvorbu Jiřího Trnky, včetně jeho tvorby exlibris. Xylografii a uměleckému dřevorytu je věnován článek M. M. Vercholanceva. V dalším článku rozmlouvá Marina Richterová se Zdeňkem Mézlem o grafické tvorbě a životě umělce. Mirko Riedl přináší informaci o stříhaných siluetách, které použil Ernest August Potuczek- Lindenthal pro tvorbu exlibris. Zkrácený text sedmdesát let staré přednášky Františka Koblihy Rozkoš sběratelova nebyl dosud publikován a je zde vytištěn poprvé. Sběratelství se rovněž týká článek Miroslava Houry z roku 1980.

Účastníci sjezdu v Chrudimi, členové SSPE, obdrželi tento sborník zdarma a měli možnost k němu dokoupit litografii Oldřicha Kulhánka. Ostatní členové SSPE tento sborník obdrželi poštou.

Lgh

Milan Humplík: Osobnosti českého exlibris. Sběratelé, organizátoři, publicisté, tiskaři. Vydal Spolek sběratelů a přátel exlibris, Praha, 2005, 56 stran, 350 výtisků. IBSN 80-239-5773-2.

Více než čtyři sta osobností českého exlibris je představeno v této užitečné publikaci. Jejich jména, která čteme na exlibris, nám v mnoha případech již nic neříkají. Zde nám tedy tato publikace nabízí krátké informace o lidech, kteří se po dlouhou dobu zabývali knižní značkou jako sběratelé, organizátoři spolkového života, spisovatelé odborných článků a knih a tiskaři exlibris. Připojený seznam literatury nám u jednotlivých osobností umožňuje doplnění dalších informací, většinou ze spolkového časopisu, ale i ze slovníků a jiné literatury.

Publikaci obdrželi všichni účastníci letošního sjezdu SSPE v Chrudimi a zbytek nákladu je určen k prodeji pro další zájemce za částku 80,- Kč.

Lgh

XI. trienále ex libris Chrudim 2003 – 2005. Přehledka současné tvorby českého ex libris. Vydal Památník národního písemnictví Praha, 2005, 128 stran, 2000 výtisků. ISBN 80-85085-71-2.

Barevně vytištěný katalog obsahuje reprodukce 273 exlibris, seznam vystavených prací podle autorů a jmenný rejstřík autorů exlibris. Významná je účast studentů výtvarných škol, kteří na přehlídce a v katalogu představili asi jednu třetinu vystavených prací. V úvodu katalogu je zamyšlení PhDr. Evy Wolfové, ředitelky PNP v Praze, o budoucnosti tvorby a přehlídek exlibris v 21. století. (*Obsah však názvu neodpovídá; je zde uveden pouze současný stav*). V úvodu následuje stať PhDr. Simeony Hoškové, předsedkyně poroty, která stručně hodnotí XI. chrudimské trienále. Jmenování jsou zde však pouze tři umělci: vítěz trienále Jiří Brázda a Alena Antonová společně Jiřím Boudou, kteří získali ocenění za celoživotní dílo v oblasti exlibris. Obec sběratelská, jejíž účast je podmínkou nutnou pro konání této a dalších přehlídek, je zde zmíněna pouze jako „vnější podmínky“. (*Zarážející je tvrzení paní dr. Simeony Hoškové, že Jiří Brázda vytvořil svou technicky virtuózní kolekci technikou leptu, třebaže je v katalogu správně uvedeno, že používá C2, C4 a C7, tj. mědiryt, suchou jehlu, a zejména mezzotintu.*) Řazení reprodukováných exlibris v katalogu je od strany 23 naprosto chaotické a bez jakékoliv návaznosti na seznam vystavených prací. Katalog byl prodávám při vernisáži výstavy za částku 80,-Kč. Náš spolek obdržel pouze jeden archivní výtisk. Požadavky zájemců o katalog je nutno směřovat na PNP v Praze, případně na Kabinet exlibris v Chrudimi.

Lgh

ČASOPISY

Exlibriswereld č.3/2005, Nederlandse Vereniging voor Exlibris an andere Kleingrafiek.

Poslední letošní číslo nizozemského časopisu přináší informace o následujících umělcích: Olga Kaleinikova, (Moskva 1953), tvoří leptem exlibris se zvířecími motivy; Josef Werner, (Kraslice 1945), v roce 1968 emigroval do Německa (AVU v Mnichově – prof. K. F. Dahmen), tvoří surrealistická exlibris technikou barevného leptu; Elena Alejandra Davicino, (1961), vystudovala vysokou výtvarnou školu v Buenos Aires a je zde docentkou, tvoří mysteriózní exlibris technikou kolorovaného leptu; Inge Behling, studovala na AVU v Utrechtu, žije ve Francii, exlibris tvoří technikou leptu.

Lgh

Mitteilungen der Österreichischen Exlibris-Gesellschaft, č.2/2005.

Aktuální informace o čínském exlibris přináší článek paní Eleonore Maurer. Upozorňuje, že existují tři sběratelské organizace: v Čínské lidové republice, která má největší počet členů, v Hong Kongu a na ostrově Taiwan. V Číně se také bude konat v roce 2008 mezinárodní exlibristický kongres ve městě Bejging.

Ilustrovaný seznam dřevorytů Marie Bauer-Klimbacher (*20. 8. 1911 Vídeň, †19. 2. 2000 Norimberk) počítačově zpracoval Jürgen Gürtzgen a je možno si jeho vytištění u autora objednat.

Lgh

OKNO č. 11/2005, ročník XIII, Zprávy Klubu přátel výtvarného umění, listopad 2005, Prostějov.

Čtyřstránkový leták OKNO pravidelně každý měsíc informuje o výtvarném kulturním dění v Prostějově. Jeho redaktorem je čestný člen SSPE pan Josef Dolívka. Číslo 11 obsahuje zajímavý článek Jiřího Valocha o malíři, grafikovi, autorovi instalací, projektů a konceptů Daliboru Chatrném (*1925 Brno).

Připomínáme, že Dalibor Chatrný je rovněž autorem několika knižních značek.

Lgh

OBRÁTILI SE NA NÁS

Až z daleké Brazílie nám napsal aktivní umělec, pan **André de Miranda**. Rád by si vyměňoval s našimi sběrateli exlibris. Má adresu: André de Miranda, Rua Inácio José de Alvarenga Peixoto, 480 casa 01, CEP 81810-350 Curitiba - Paraná - Brazil.

Z větší blízkosti, z Belgie, se ozval pan **Serge Golifman**. Je to přítel Luca Van den Brieleho a vlastní řadu exlibris vytvořených Markem Severinem, Volkamerem, Weidenhausem, Leprincem a jinými. Chce si měnit exlibris. Miluje české a slovanské

výtvarníky a zvýšený zájem udává, jak dnes jinak, o erotická exlibris. Má adresu: Serge Golifman, 9, rue La Pâche, B-4577 Modave, Belgique.

Jch

VÝSTAVY

Výstavní plán **Galerie HOLLAR** na I. pololetí 2006

Smetanovo nábřeží 6, 110 00 Praha 1

4. 1. – 19. 1. Jubilanti HOLLARU 2006 – s připomínkou 100. výročí narození Jaroslava Švába.

1. 2. – 26. 2. Jan Koblasa - Hlubotisky 1956 – 2006.

1. 3. – 26. 3. Karel Šafář – Grafika 1966 – 2006.

29. 3. – 23. 4. Grafické techniky 4 – litografie, serigrafie.

26. 4. – 28. 5. Česká grafika 60. let.

31. 5. – 25. 6. Kamila Ženatá – Zahrada (kresby 2000 – 2005).

28. 6. – 23. 7. Slovenští grafici – členové SČUG HOLLAR.

Vernisáž výstavy je vždy první den výstavy v 17 hodin.

Galerie Pár volných stěn, Dobročovická 4, Praha 10

26. 10. 2005 – 31. 1. 2006 Karel Šafář – grafika, kresby a obrazy.

Slovenský inštitút v Prahe, Jilská 16, Praha 1 – 1. poschodí – Modrý sál

12. 1. – 9. 2. 2006 IV. Trienále exlibris Bratislava 2004.

Přírodovědný klub BARRANDE, Ježkova 8, Praha 3-Žižkov

5. 1. – 3. 2. 2006 Výstava exlibris s hornickými, geologickými a hutními motivy. Výstavu připravil dr. Tillfried Cernajsek z Rakouska. Otevřeno PO až PÁ od 14 do 19 hodin.

Galerie Evropského domu, nám. Republiky 12, Plzeň

31. 1. - 24. 2. 2006 Ruské a ukrajinské exlibris.

Zámek Kozel, Štáhlavice (20 km od Plzně)

1.4. – 30. 6. 2006 Anna Macková a Josef Váchal – grafika, exlibris a knihy.

Otevřeno v dubnu SO a NE, v květnu a v červnu ÚT až NE, 9 – 12 a 13 – 16 hodin.

Knihovna města Ostravy, ul. 28. října 2, 702 00 Ostrava

1. 3. – 31. 3. 2006 Hudební motivy na exlibris

ZPRÁVY Z VÝBORU SSPE

Výborová schůze konaná dne **22. 9. 2005** v kavárně Skarabeus za přítomnosti všech členů výboru. Valná hromada se bude konat v sobotu 18. března 2006 v hotelu

Populus na Žižkově od 8.30 hodin. Ing. Humplík připravuje s dr. Friedlem uspořádání večera Oty Janečka v klubu Carpe diem večer před valnou hromadou. Na sjezdu v Chrudimi si budou moci členové SSPE zakoupit litografii O. Kulhánka. Na sjezdu bude členům SSPE předáván Sborník 2005. V prodeji bude brožurka Osobnosti (za 80 Kč), jejímž autorem je ing. M. Humplík. Připravují se dva subskripční soubory: E. Hašková (8 listů) a M. Bauer (6 listů) pro sjezd v Uherském Hradišti.

Výborová schůze konaná dne **13. 10. 2005** v kavárně Skarabeus za přítomnosti všech členů výboru mimo omluvenou E. Navrátilovou. Ing. Humplík informoval o přípravě sjezdu v Chrudimi, související výstavě J. Boudy, příspěvcích do tomboly a prodeji grafických souborů K. Šafáře. Ing. Boháč navrhl pořídit novotisky některých destiček uložených v archívu. O podíl na souboru E. Haškové má zatím zájem 6 členů; zbývajících 2 zájemci se musí přihlásit do začátku listopadu; námětem budou psí plemena. Knižní značka 4/2005 vyjde koncem roku a Knižní značka 1/2006 do 15. 4. 2006. Byla schválena finanční zpráva ing. Rubáše za tři čtvrtletí roku 2005.

Výborová schůze konaná dne **24. 11. 2005** v kavárně Skarabeus za přítomnosti všech členů výboru mimo omluveného ing. Boháče. Ing. Humplík informoval o finančním uzavření spolupráce s Chrudimskou besedou při organizování letošního sjezdu. Pro sjezd v Uherském Hradišti připravuje výbor vydání publikace Jindřich Pileček – uzavřené dílo se soupisem exlibris a novoročenek. Paní Weisová informovala o přípravě subskripčních souborů exlibris Evy Haškové a Milana Bauera. Výbor pozitivně zhodnotil přednášky spojené s promítáním exlibris v Národním muzeu v Praze, přednesené ing. Boháčem (o Marii Jančákové) a Z. Řehákem (humor na exlibris), které se konaly 14. 11. 2005. Výbor rozhodl o vyloučení osmi členů spolku pro nezaplacení členských příspěvků. Ing. Humplík a dr. Janda projednají koordinaci činnosti SSPE s Klubem přátel Hollaru a Spolkem českých bibliofilů.

Lgh

PLACENÍ ČLENSKÝCH PŘÍSPĚVKŮ ZA ROK 2006

Členské příspěvky za rok 2006 zůstávají na stejné výši, jako tomu bylo doposud, tj. 500,-Kč pro české členy, 600,-Kč pro slovenské členy a 1000,- pro ostatní zahraniční členy (včetně nákladů na poštovné 400,-Kč). Členové, kteří v příštím roce dovrší věk 80 let a starší, platí pouze udržovací poplatek 50,-Kč. Členské příspěvky je možno platit v hotovosti u pokladníka Spolku, přiloženou složenkou a převodem na účet Spolku: číslo účtu 87951/0300, variabilní symbol – členské evidenční číslo doplněné o číslici 1.

Pokud chcete být i v příštím roce členy našeho Spolku, uhrad'te, prosíme, členské příspěvky nejpozději do 31. března 2006. Pokud se rozhodnete členství ve Spolku ukončit, oznamte to výboru Spolku rovněž do 31. 3. 2006. Čestní členové Spolku členské příspěvky platit nemusí.

Schválení výše členských příspěvků bude provedeno na valné hromadě Spolku dne 18. března 2006; výbor nebude navrhopat zvýšení členských příspěvků. Prosíme členy, aby si uvědomili, že pozdní placení členských příspěvků způsobuje nežádoucí zvýšení nákladů za rozesílání upomínek a ztěžuje vytváření adresářů pro rozesílání spolkového časopisu Knižní značka a dalších publikací.

Výbor SSPE

OZVĚNY Z MINULOSTI SSPE

Knižní značka, č. 1, ročník VI, leden 1946

7. výborová schůze konaná **19. 9. 1945** za předsednictví Svatopluka Samka. – Za člena se přihlásil Antonín Kovařík, městský tajemník v Týništi nad Orlicí a byl přijat, čímž počet členů dostoupil čísla 366.

8. výborová schůze konaná **17. 10. 1945**. Předsedal P. Vodehnal. - Pan jednatel Zvěřina pověřen zjištěním skutečného stavu věcí u dvou členů Spolku nařčených z kolaborace a zajištěných.

9. výborová schůze konaná **21. 10. 1945**. – Svatopluk Samek slibuje navštívit pana dr. Novotného, aby zjistil, v jakém stadiu jsou přípravy k vydání Sborníku.

10. výborová schůze konaná **19. 12. 1945** za předsednictví ing. Šolce. – Stanoven náklad Sborníku na 500 exemplářů. Pan arch. Kozák byl pověřen objednat litografii u Petra Dillingera na pozvánku na příští valnou hromadu.

INHALT:

Artikel:

Jiří JÍCHA: Der Weihnachtsstern

Eine Überlegung über die Krippen und die Erinnerungen auf die guten Leute.

Dipl. Ing. Jiří SOUKUP: In Chrudim gehe ich zurück wieder

Die gute Austausch von Exlibris und die neue Freundschaft haben sich in Chrudim wiedergeholt.

Dipl. Ing. Milan HUMPLÍK: Ein paar der Nummer aus der diesjährigen Tagung in Chrudim

Doc. PhDr. Slavomil VENCL, DrSc. : Suchen wir weitere Exlibris von Karel Špillar
Vladimír MIKULE und Doc. PhDr. Slavomil VENCL, DrSc. : Exlibris von Vladislav Vančura

Der berühmte tschechische Schriftsteller Vladislav Vančura, hatte auch ein Exlibris (E.N.) für die Gattin von den Schriftsteller Karel Nový geschafft.

Mirko RIEDL: Der Exlibris für die Bücherei in der Pfarrkirche in Kostelní Vydří u Dačic.

Blanka TAUBEROVÁ: Eröffnung von dem Wettbewerb um das schönste Spitzenexlibris.

Dipl. Ing. Jan LANGHAMMER, CSc. : Antonín Odehnal im Postmuseum in Prag.
Die Briefmarken und die Grafiken von A. Odehnal waren im Postmuseum in Prag ausgestellt.

Dipl. Ing. Jan LANGHAMMER, CSc. : Die Ausstellung von Statuen, Bilder und Grafiken von Milena Blašková

Diese Ausstellung hat sich in der Staatsbehörde für die nukleare Sicherheit in Prag stattgefunden.

Vlasta LAVIČKOVÁ: Die Exlibris–Ausstellung aus der Sammlung von Svatopluk Samek in der Südböhmischen Wissenschaftsbücherei in Budweis

Dipl. Ing. Jiří SOUKUP: Das Bekenntnis von den Sammler MUDr. Rudolf Příbyš, CSc.

Die Ausstellung von mehr als fünfhundert Exlibris aus der Sammlung von MUDr. Rudolf Příbyš, CSc. hat sich in Hradec Králové stattgefunden.

Dipl. Ing. Milan HUMPLÍK: Die Ausstellung von Georg Jilovský

Malerische und graphische Schöpfung von Georg Jilovský war in der Robert Guttmanns‘ Galerie in Prag ausgestellt.

Dipl. Ing. Jan LANGHAMMER, CSc. : Hana Čápková hat in VZP ausgestellt

Akademische Malerin Hana Čápková hat in der Eintrittshalle von VZP in Prag die Grafiken, die Bilder und die Zeichnungen ausgestellt.

Dipl. Ing. Jan LANGHAMMER, CSc. : Marquis Franz von Bayros und die anderen

Die Ausstellung der graphischen Kunst von weltbekannter österreichische Künstler Franz von Bayros (1866-1924) und der zeitgenössischen Künstler, die erotischen Exlibris und Grafiken machen.

Dipl. Ing. Jan LANGHAMMER, CSc. : Ein interessantes Exlibris für Bedřich Beneš Buchlovan

Der Exlibris von Antonín Burka, mit der Transkription des Frauenporträts von Agnes Sorel von Jean Fouquet.

Dipl. Ing. Jan LANGHAMMER, CSc. : Die Ausstellungen im Schloss Kozel im Jahre 2005

Erstens war das die Ausstellung von der Grafikerin Markéta Králová und zweitens die Ausstellung von den Grafiker, Buchillustrator und Zeichenfilm-Künstler Adolf Born.

Martina KVAPILOVÁ: Der Fond von Marie Červenková in den Exlibris-Sammlungen in der Abteilung von der Bücherei des Nationalmuseums in Prag

Es handelt sich um etwa siebenhundert Exlibris von dem Mittelalter zum zwanzigsten Jahrhundert.

Ausschuss der SSPE: Das Festival der Kammergrafik in der Galerie Hollar in Prag

Jan ZIMA: Die grafische Schöpfung von Jiří Samek

Stanislav ŠEREDA: IV. Triennale Havířov 2005

Die Ausstellung mit dem Preiswettbewerb in der galanten und erotischen Schöpfung von Exlibris und Grafiken. Der Hauptpreis hat der russischen Grafiker Yuri Nozdrin gewonnen.

Doc. RNDr. Josef CHALUPSKÝ: Die erste Preis aus Gliwitz für Jiří Brázda

Dipl. Ing. Ivan BOHÁČ: In Steyr es ist anders

Jaroslav ŠTOREK: Was wir in den Ausgaben von der Exlibris-Verzeichnissen vorbereiten.

Doc. RNDr. Josef CHALUPSKÝ: Über unseren bildenden Künstler anderwärts

Dipl. Ing. Milan HUMPLÍK: Zwei Jahrestage

PhDr. Jaromír Malý (1885-1955) und František Birhanzl (*1915).

Jaroslav ŠTOREK: Václav Pokorný ist gestorben

Ausschuss der SSPE: Jahrestagung der Deutschen Exlibris-Gesellschaft

Dipl. Ing. Jan LANGHAMMER, CSc. : Die Informationen über den Persönlichkeiten

– Udo Ivask (1878-1922) und Augustus Wollaston Franks (1826-1897).

Publikationen: Sborník pro exlibris a drobnou grafiku (Almanach für Exlibris und kleine Grafiken). SSPE. Praha 2005.

Milan Humplík: Osobnosti českého exlibris (Die Persönlichkeiten des tschechischen Exlibris). SSPE. Praha 2005.

XI. Trienále českého exlibris Chrudim. PNP. Praha 2005.

Katalog von der Ausstellung mit dem Preiswettbewerb in Chrudim.

Zeitschriften:

Exlibriswereld č.3/2005; Mitteilungen der Österreichischen Exlibris-Gesellschaft, NR.2/2005; OKNO č. 11/2005.

Die Ausstellungen im Jahre 2006.

Aus dem Leben der Gesellschaft: Die Nachrichten aus dem SSPE Ausschuss. Die Echos von der Vergangenheit. Die Jahrestage der Mitglieder im Jahre 2006. Mitgliederbewegung.

Seznam příloh:

Pozvánka na valnou hromadu SSPE.

Pozvánka a přihláška na sjezd v Uherském Hradišti.

Nabídkový seznam soupisů exlibris vydaných v letech 1995-2004 a III. pozvánka (novoročenky v Národním muzeu v Praze).

Složenko pro zaplacení členského příspěvku za rok 2006.

KNIŽNÍ ZNAČKA číslo 4/2005 · Redaktor: Ing. Jan Langhammer, CSc.,
Ke Kukačce 19, 312 00 Plzeň, langhammer.jan@quick.cz.

Redakční rada: Ing. Milan Humplík, Doc. RNDr. Josef Chalupský a Ing. Ivan Boháč.
Jazyková korektura: René Keller.
Výtvarný redaktor: Akademický malíř Miroslav Houra.
Administrátor: Karel Fojt, Zdiměřická 8, 149 00 Praha 4.
Vydává: Spolek sběratelů a přátel exlibris v Praze, P. O. BOX 645,
111 21 Praha 1, číslo účtu: 87951/0300.
ISSN 1211- 3840 · Číslo registrace MK ČR E 11475 ·
Počítačová sazba a zlom: Ing. Jiří Langhammer.
Tisk: Miroslav Kratochvíl, Radnice čp. 398. Náklad 600 výtisků.
Rozesílá Postservis Praha.
Toto číslo vyšlo 31. 12. 2005. Redakční uzávěrka příštího vydání: 25. 3. 2006.